

опрацювання значної частини матеріалу як теоретично, так і практично;

— низьке усвідомлення більшістю студентами причинно-наслідкових зв'язків, що існують між успішним навчанням на даному етапі та забезпеченням ефективної професійної діяльності у майбутньому.

Робота над удосконаленням використовуваного підходу в процесі викладання економічних дисциплін триває, вона спрямована і на усунення визначених недоліків, і на відбір і відпрацювання найкращих засобів, що забезпечать формування необхідних загальних та професійних компетенцій: вправ, проектів, презентацій, тренінгових технологій тощо.

Усенко Л. М., ст. викладач кафедри іноземних мов факультету управління персоналом та маркетингу

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВУЗІ

Багато з студентів нашого вузу вивчали англійську мову дуже довго (у школі, у вузі, на різних курсах, деякі навіть їздили в Англію чи США). Але до цього часу багатьом з них так і не вдалось навчатися вільно говорити англійською мовою, читати книги та журнали чи розуміти фільми і телепередачі. Невже цих років недостатньо, щоб вивчити одну іноземну мову? Справа в тому, що студент, по-перше, не може весь час перебувати в мовному середовищі мови, яку він вивчає. По-друге, він не може витратити роки на механічне прослуховування і повторення тисяч і тисяч слів, а по-третє, в його голові вже міститься багато різної інформації і знань. Студент вивчає іноземну мову свідомо. Спочатку він знайомиться з будовою мови, її складом, законами, принципами, структурою, зв'язками і тільки тоді починає вивчати слова, виконувати вправи, слухати, говорити і т. д. Це єдиний спосіб швидко та ефективно вивчити іноземну мову. І всі студенти можуть успішно вивчити англійську мову в тому обсязі, який їм потрібно незалежно від віку, національності, здібностей. Це може бути, якщо викладач дотримується системного підходу до вивчення мови.

Без системи вивчити іноземну мову, звичайно теж можливо, але зусиль та часу на це піде в кілька разів більше, ніж при системному підході. Практично у всіх школах і вузах мова викладається безсистемно, якимись кусками то з одного розділу, то з іншого. Все навчання часто зводиться до читання та перекладу текстів, рідше до їх переказу. Додайте до цього сміхотворно малу кількість за програмою вивчення іноземної мови (на I курсі в нашому вузі 2 години на тиждень), безкінечну зміну викладачів, власні лінощі, великі перерви у вивченні, відсутність навичок і звички читати, слухати і говорити іноземною мовою. І як результат — тобто відсутність його. А насправді, англійська мова — одна із самих легких для вивчення мов. Той факт, що англійська мова стала найпоширенішою мовою міжнародного спілкування, витіснивши коліс дуже популярну мову есперанто є прямим доказом цього. Звичайно, мова не йде про глибокі знання. Але навчитися більш-менш говорити (що потрібно для більшості людей) можна за 2 роки навчання (по 2—3 години 3—4 рази в тиждень).

Системний підхід до вивчення іноземної мови включає виконання вправ різних видів, оскільки вправи являють собою «планомірно організоване повторне виконання дії (розумової й практичної) з метою опанування нею або підвищенням її якості» розраховані на репродуктивну діяльність студентів, необхідну для формування умінь і навичок правильного використання мовних засобів.

У даний час на нашій кафедрі випробовується система завдань, що сприяють розвитку навичок читання, говоріння, аудіювання й письма. Відібрані вправи носять репродуктивний і творчий характер. Розвиткові комунікативних навичок у студентів сприяють такі вправи, як складання діалогів з вивченими мовленнєвими зразками, складання оповідань з використанням вивченого лексичного та граматичного матеріалу, підготовка до монологічного висловлювання, складання серій запитань до групи на вивчену тему до тексту чи по переглянутому фільму, підготовка до участі в ролевій грі, де треба підібрати і запам'ятати слова, словосполучення, мовленнєві зразки і та інше. Перевага надається завданням творчого характеру, таких як, аналіз та переклад економічних текстів, складання планів, рефератів, доповіді (як зразок монологічного мовлення), робота з економічними словниками з метою збагачення словникового запасу студентів професійного лексикою й науковою економічною термінологією.

Під час виконання такого типу завдань здійснюється підготовка студентів до активної індивідуальної, парної і групової мовленнєвої діяльності на аудиторних заняттях у результаті чого підвищується ефективність навчання, формується самостійність мислення, творчі й комунікативні іномовленнєві уміння та навички.

Фащевський М. І., д-р геогр. наук,
професор кафедри регіональної економіки

САМОСТІЙНІ АНАЛІТИЧНІ ЗАВДАННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ

Важливу роль в удосконаленні організації навчального процесу відіграє аудиторна робота викладача і студента. Вона стосується як підвищення якості викладання навчального матеріалу на лекційних заняттях, так і аудиторних семінарських занять. Побудова ефективної системи навчання студентів і формування високого рівня компетентних фахівців — ключове завдання вищих навчальних закладів. Вона повинна включати колективне набуття знань під час лекційних занять з поєднанням індивідуального аудиторного навчання на семінарських заняттях під безпосереднім керівництвом викладача. Раціональне поєднання обох форм навчання є високоефективним механізмом і запорукою підвищення якості навчального процесу та підготовки компетентних фахівців, які відповідають новим потребам сьогодення.

При плануванні аудиторного навчального процесу важлива роль належить особистісно-орієнтованому характеру стосунків між викладачем і студентом. Методом активізації навчального процесу у цьому випадку є виконання студентом під керівництвом викладача самостійних аналітичних завдань. Принцип індивідуалізації таких завдань, індивідуальне їх виконання є важливим засобом творчого мислення студентів, реалізації інтелектуального потенціалу, що забезпечує зростання його професійних компетенцій.

Програмою курсу «Регіональна економіка» передбачено аудиторні семінарські заняття, на яких студентам пропонується виконання самостійних (індивідуальних) завдань. Ці завдання включають аналіз та оцінку різноманітних соціально-економічних ситуацій по регіонах України, отримання аналітичних висновків та висловлення творчих рекомендацій щодо поліпшення ситуації.